

Siwecova 2
130 00 PRAHA 3

Č.j. ABS 6091/2017 R
Sp. zn. ABS-S 5653/2017 OSA

V Praze dne 9. srpna 2017

Počet listů: 2

Vážený pan
Pavel Kolář
e-mail: pakolar@jiridrahos.cz

Jiří Drahoš nar. 20. 2. 1949 – sdělení informací

Vážený pane Koláři,

k Vaším dotazům ze dne 26. července 2017 a 28. července 2017 sděluji následující:

V evidencích spravovaných Archivem bezpečnostních složek nebyl k osobě Jiří Drahoš, nar. 20. 2. 1949, k rozhodnému období do 15. 2. 1990 dohledán archivní materiál. Jméno pana Drahoše bylo prověřeno ve všech dostupných evidencích včetně kartotéky bývalé Správy pasů a víz SNB, ale žádný záznam, odkazující na existenci archiválií ve správě Archivu bezpečnostních složek s přímým vztahem k panu profesoru Drahošovi, nebyl nalezen.

V souvislosti s výjezdem čs. občanů na stipendium a stáž byla čs. bezpečnostními orgány (zejména II. správou SNB) prováděna řada úkonů (shromáždění veškerých dostupných materiálů, provedení obranného pohovoru apod.), a to na základě tehdy platných právních norem. Nicméně dle evidencí spravovaných Archivem bezpečnostních složek nebyly žádné písemnosti tohoto typu, vztahující se k prof. Drahošovi, dohledány ani v objektových svazcích, vedených ke stážistům a stipendistům, ani v objektových svazcích vedených k ČSAV.

Pokud jde o článek, publikovaný na portálu AE News, obsahuje řadu zavádějících (velmi mírně řečeno) informací:

Kdyby byl prof. Drahoš veden jako spolupracovník II. správy s krycím jménem „Bas“, popř. „Akademik“, tuto skutečnost bychom v evidencích spravovaných Archivem bezpečnostních složek zjistili (ostatně odkaz uváděný v článku „viz ÚSTR: Drahoš byl v roce 1985 získán Státní bezpečností pro spolupráci“ je nesmysl – kolegové z Ústavu pro studium totalitních režimů, pokud je mi známo, nikdy nic takového nepublikovali). Svazky důvěrníků byly pochopitelně řádně evidovány v registračních protokolech, takže by v nich jméno Jiřího Drahoše nar. 20. 2. 1949 muselo figurovat, ale v protokolech nebyl dohledán ŽÁDNÝ záznam, vztahující se k prof. Drahošovi. Pokud neexistoval žádný svazek vedený StB (a nic

nenasvědčuje tomu, že je tomu jinak), pak nemohl být ani skartován a nikdo nemůže mít jeho kopii.

Jan Šanda, zmiňovaný v článku, byl ke dni 1. 5. 1985 přeložen od O-StB Písek k X. správě SNB, a to na 2. odd. 2. odboru (příslušníkem II. správy se stal patrně až v souvislosti s reorganizací v r. 1988). Toto oddělení (dle toho, co víme) provádělo v dané době kontrarozvědné rozpracování vědy (vybraných ústavů Československé akademie věd), zdravotnictví (ministerstva zdravotnictví a jím řízených organizací) a nepřátelských ideodiverzních center po linii vědy. Máme k dispozici komplexní služební hodnocení Jana Šandy z r. 1987, v němž se uvádí, že zpracovává problematiku historických věd ČSAV, nicméně zkusíme ještě prověřit, čím konkrétně se tento příslušník zabýval v letech 1985 – 1986. Ze „záznamu o seznámení s povinnostmi a omezeními podle zák. č. 102/1971 Sb.“ ze dne 24. června 1985 vyplývá, že Janu Šandovi bylo v souvislosti s funkčním zařazením uděleno oprávnění přicházet do styku se státním tajemstvím na úseku biologických věd ČSAV.

Pasáž *„Velká část zaměstnanců ČSAV byla vedena ve svazku SU jako tzv. kádry rezidentního určení (KRU). Úkolem byla jejich příprava pro uplatňování poznatků získaných ze zahraničních stáží“* neodpovídá praxi bezpečnostních složek, která se odráží v dochovaných archiváliích. Jasně z nich vyplývá, že zaměstnanci vědeckých ústavů, kteří byli z nějakého důvodu zájmovými osobami StB, byli vedeni zcela v souladu s platnými směrnici v běžném systému svazků. Termín *“svazky speciálního určení“*, není znám ani mně, ani mým kolegům – správcům svazkových fondů. Stejně je tomu u *„kádrů rezidentního určení“*. Žádná taková „kategorie“ dle nám známých rozkazů a směrnic neexistovala. Ano, bezpečnostní složky pochopitelně prováděly *„typování a získávání vhodných a perspektivních stážístů a stipendistů pro spolupráci s orgány čs. kontrarozvědky“*, nicméně využívaly k tomu kategorii *„kandidát tajné spolupráce“*, popř. u rozvědky *„agenturní typ“*. Seznam druhů svazků, vedených bývalou StB, i slovník rozvědné terminologie je dostupný na našich webových stránkách.

Zcela nesmyslné je pak tvrzení, že *„Veškeré tzv. lustrace po roce 1989 byly vyhotovovány kontrolou zbylých svazků, které po skartaci nařízené gen. Alojzem Lorencem zůstaly bez zájmu „spalovačů“ ležet v archivech FMV“*. Pro vyjádření, zda někdo byl či nebyl evidován jako osoba uváděná v § 2 zák. č. 451/1991 Sb., (příčemž spolupráce s StB se týká odst. 1 písm. b)) není vůbec důležité, zda se jeho svazek dochoval, či nikoliv, ale pouze skutečnost, zda figuruje v evidencích StB (a zejména registračních, popř. archivních protokolech) jako rezident, agent, držitel propůjčeného bytu, držitel konspiračního bytu, informátor nebo ideový spolupracovník Státní bezpečnosti. Nechovaný svazek (popř. v originále nedochovaný vázací akt) pouze zvyšuje naději dotyčného na úspěch v případném soudním sporu o ochranu osobnosti.

StB pochopitelně mohla čas od času získávat informace i od osob, které nebyly evidovány jako její spolupracovníci, ale nic nenasvědčuje tomu, že by prof. Drahoš byl takovou osobou.

S pozdravem

Mgr. Světlana Ptáčnicková
ředitelka Archivu bezpečnostních složek
podepsáno elektronicky